

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Араб  
Әмірліктерінің Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермесін  
және өзара қорғау туралы келісім**

Бұдан әрі «Уағдаласушы Тараптар» деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Араб Әмірліктерінің Үкіметі,

өз араларындағы үлкен экономикалық ынтымақтастыққа және атап айтқанда, бір Уағдаласушы Тарап инвесторының басқа Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағындағы инвестицияларына қолайлы жағдай жасауды қалай отырып,

екі Уағдаласушы Тараптың экономикалық әл-ауқаты мақсатында аумағында инвестициялар жүзеге асырылған Уағдаласушы Тараптың үлттық заңнамасына сәйкес инвесторлардың инвестицияларын көтермелеу мен қорғау және инвестициялар легі мен жеке-дара іскерлік бастаманы ынталандыру қажеттілігін мойындей отырып,

осы Келісімнің инвестициялардың инвестициялау алдындағы кезеңіне қолданылмайтынын назарға ала отырып,

төмендегілер туралы келісті:

**1-бап  
Анықтамалар**

1. «Инвестициялар» термині бір Уағдаласушы Тараптың инвесторы басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында соңғы Уағдаласушы Тарап мемлекетінің үлттық заңнамасына сәйкес кәсіпкерлік мақсаттарда салған активтердің кез келген түрін білдіреді және атап айтқанда, бірақ бұлардығана емес:

- а) жылжымалы және жылжымайтын мүлік пен жалға алу, кепіл мен кепілзат сияқты кез келген басқа да мүліктік құқықтарды;
- б) компаниялардың үлестерін, акцияларын, борыштық міндеттемелерін және компанияларға қатысадын басқа да нысандарын;
- в) авторлық құқықтарды, сауда маркаларын, патенттерді, өнеркәсіптік үлгілер мен техникалық процестерді, ноу-хауды, коммерциялық құпияларды, қоса алғанда, аумағында инвестициялар

жүзеге асырылған Уағдаласуши Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес қорғалатын зияткерлік менишік құқықтарын;

г) заңға немесе шартқа сәйкес берілетін іскерлік концессияларды қамтиды. Табиғи ресурстар осы Келісіммен реттелмейді.

Инвестициялар тауарлар немесе көрсетілетін қызметтерді сату үшін саудалық қаржыландыру және коммерциялық қарыз сияқты коммерциялық мәмілелерге байланысты кредиттер беруді қамтымайды.

Активтер қайта инвестицияланатын нысанның кез келген өзгерісі, мұндай өзгеріс берілген рұқсатқа қайшы келмеген жағдайда, олардың инвестициялар ретіндегі сипатына әсер етпейді.

2. «Инвестор» термині бір Уағдаласуши Тарап мемлекетінің азаматы болып табылатын және басқа Уағдаласуши Тараптың аумағында соңғы Уағдаласуши Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына және осы Келісімнің ережелеріне сәйкес инвестицияларды жүзеге асыратын жеке тұлғаны:

а) Қазақстан Республикасының Үкіметіне қатысты:

- i. Қазақстанның азаматтарын;
- ii. Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасына сәйкес құрылған және тіркелген, инвестициялық қызметті жүзеге асыратын заңды тұлғаны;

б) Біріккен Араб Әмірліктерінің Үкіметіне қатысты:

- i. БАӘ азаматтарын;
- ii. мемлекеттік, жергілікті атқарушы органдарды және олардың мекемелерін;
- iii. Біріккен Араб Әмірліктерінің ұлттық заңнамасына сәйкес құрылған және инвестициялық қызметті жүзеге асыратын кез келген заңды тұлғаны немесе ұйымның басқа нысанын білдіреді.

3. «Кірістер» термині пайданы, пайыздарды, дивидендтерді, роялтиді, лицензиялық және басқа да сыйақыларды қоса алғанда, инвестицияларды жүзеге асыру нәтижесінде алынған қаражатты білдіреді.

4. «Аумак» термині:

а) Қазақстан Республикасына қатысты:

Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасына және халықаралық құқыққа сәйкес Қазақстан Республикасы өз өгемендігін қолданатын Қазақстан Республикасының аумағын және өздерінің шегінде Қазақстан Республикасы өзінің өгемендік құқықтарын жүзеге асыратын және юрисдикциясын қолданатын аймақтарды;

**б) Біріккен Араб Әмірліктеріне қатысты:**

халықаралық құқық нормаларына жәнс Біріккен Араб Әмірліктерінің заңнамасына сәйкес айрықша экономикалық аймақты, сондай-ақ оның өз юрисдикциясындағы құрлықты және аралдарды қоса алғанда, пайдалы қазбаларды өндіруге және пайдалануға байланысты жүзеге асырылатын кез келген қызметке қатысты Біріккен Араб Әмірліктері егемендігін жүзеге асыратын Біріккен Араб Әмірліктерінің аумағын және оның аумақтық теңізін, әуе кеңістігін, су асты аймағын білдіреді.

5. «Еркін айырбасталатын валюта» термині халықаралық мәмілелер бойынша төлемдерді жүзеге асуру үшін кеңінен пайдаланылатын және халықаралық валюта нарықтарында еркін өткізілетін валютаны білдіреді.

6. «Ұлттық заңнама» термині Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің заңдарын, жарлықтарын, қаулыларын, қағидалары мен басқа да құқықтық актілерін білдіреді.

**2-бап**  
**Инвестицияларды көтермелеу**

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өзінің ұлттық заңнамасына сәйкес өздерінің даму мақсаттарына қол жеткізу үшін өз аумағында басқа Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларын көтермелейді және осы инвестицияларға қолайлы жағдай жасайды.

2. Уағдаласушы Тараптар қабылдаушы Уағдаласушы Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес түрлі экономикалық секторлардағы инвестициялық жобаларды құру, дамыту үшін Уағдаласушы Тараптар инвесторларының арасында тиісті бірлескен заңды тұлғаларды қалыптастыруға және құруға септігін тигізеді.

**3-бап**  
**Инвестицияларды қорғау**

1. Кез келген Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына және кірістеріне басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында ұлттық заңнамаға және осы Келісімге, сондай-ақ халықаралық құқықтың қолданылатын нормаларына сәйкес толық қорғау және қауіпсіздік ұсынылады. Уағдаласушы Тараптардың ешқайсысы ДСҰ-дағы өз міндеттемелеріне және мүшелігі шарттарына нұқсан келтірмей, инвестициялардың басқарылуын, қорғалуын, қолдау табуын,

пайдаланылуын, иеленілуін немесе билік етудің басқа да нысандарын жүгендіз, негізсіз немесе кемсітушілік шаралармен нашарлатпайды.

2. Толық қоргау және қауіпсіздік қабылдаушы мемлекеттің өзінің ұлттық және басқа да шетелдік инвестицияларға ұсынатынына қарағанда, Уағдаласушы Тарапқа кез келген міндеттемені туындарпайды.

#### **4-бап** **Ұлттық режим және барынша қолайлыштық режимі**

1. Эрбір Уағдаласушы Тарап егер ұлттық заңнамасында өзгеше көзделмесе, басқа Уағдаласушы Тараптың инвесторларына және олардың инвестициялары мен инвестициялардан түсетін кірістеріне өз инвесторларына және олардың инвестицияларына инвестиацияларды басқаруға, қорғауға, қолдауға, пайдалануға, иеленуге және оларға билік етудің басқа да нысандарына қатысты ұсынатын режимнен қолайлыштық режимін кем емес режим ұсынады.

2. Эрбір Уағдаласушы Тарап өзінің ұлттық заңнамасына сәйкес шектелуге немесе жойылуға тиіс экономиканың зәрулі секторларын және/немесе басқа да қызмет салаларын айқындау құқығын өзіне қалдырады.

3. Эрбір Уағдаласушы Тарап басқа Уағдаласушы Тарап мемлекеттің инвесторларына, олардың инвестицияларына, сондай-ақ инвестициялардан түсетін кірістеріне қолайлыштық инвестицияларды басқаруға, сақтауға, пайдалануға, оларға иелік етуге немесе оларды басқаша иеліктен шығарудың кез келген нысанына қатысты өзі үшінші мемлекеттің инвесторларына және олардың инвестицияларына ұсынатын режимнен кем емес режим ұсынады.

4. Осы Келісімнің ережелері Уағдаласушы Тарапты басқа Уағдаласушы Тарап мемлекеттің инвесторларына және олардың инвестициялары мен инвестициялардан түсетін кірістеріне мыналардың:

а) еркін сауда аймағындағы, кеден одағындағы, валюталық одақтағы, өнірлік немесе екіжақты ынтымақтастықтың ортақ нарығындағы мүшеліктің немесе осыған ұқсас Уағдаласушы Тараптардың кез келгені тарап болып табылатын немесе тарап болуы мүмкін халықаралық келісімнің;

б) Уағдаласушы Тарап мемлекеттің салық салу мәселелеріне қатысты кез келген халықаралық шарттының немесе ұлттық заңнамасының нәтижесінде туындаитын кез келген режимнің, преференцияның немесе

артықшылықтың қолда бар немесе болашақ пайдасын беруге міндептейтін ережелер ретінде түсіндірілмеуге тиіс.

5. Уағдаласуши Тараптар ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қажетті алып қоюды белгілеу немесе сактау құқығын өзіне қалдырады.

6. Анағұрлым айқындылық үшін барынша қолайлылық режимі процестік мәселелер мен сот мәселелеріне қолданылмайды.

### **5-бап**

#### **Залалдар мен шығындар үшін өтемақы**

1. Уағдаласуши Тараптардың бірінің инвесторлары жүзеге асыратын инвестициялар басқа Уағдаласуши Тарап мемлекетінің аумағындағы соғыс немесе басқа қарулы қақтығыстар, бүлік, көтеріліс, бүліншілік немесе өзге де осындай оқиғалар салдарынан залалдар шексе, соғы Уағдаласуши Тарап реституцияға, өтемақыға немесе басқа да өтемге қатысты өз мемлекетінің инвесторларына немесе кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларына ұсынылатын режимнен қолайлығы кем емес режим ұсынады.

2. Бір Уағдаласуши Тарап мемлекетінің:

а) басқа Уағдаласуши Тараптың қарулы күштерінің немесе биліктерінің оның инвестицияларын немесе олардың бір бөлігін реквизициялауы, немесе

б) жағдайдың қажеттігі талап етпегендеге басқа Уағдаласуши Тарап мемлекеті қарулы күштерінің немесе биліктерінің инвестиацияларды немесе олардың бір бөлігін бұзыуы салдарынан осы баптың 1-тармағында аталған жағдайлардың кез келгенінде залал шегетін кез келген инвесторына,

осы баптың 1-тармағына сәйкес соғы Уағдаласуши Тарап реституцияға, өтемге немесе өтемақыға қатысты өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес барабар, жылдам және тиімді болатын өтемақы ұсынуға тиіс.

### **6-бап**

#### **Мемлекет меншігіне алу және экспроприация**

1. Бір Уағдаласуши Тарап инвесторлары басқа Уағдаласуши Тараптың аумағында жүзеге асыратын инвестициялар:

- а) қоғамдық мақсаттарда;
- б) кемсітпеушілік тәсілмен;
- в) тиісті занды рәсімге сәйкес;

г) осы баптың 3-тармағына сәйкес барабар, жылдам және тиімді өтсмақы төлей отырып қабылданатын шарапарды қоспағанда, мемлекет меншігіне алынуы, экспроприациялануы, реквизициялануы немесе нәтижесі мемлекет меншігіне алуға, экспроприацияға немесе реквизицияға (бұдан әрі – экспроприация) тең келетін тікелей немесе жанама шарапарға үшырауы мүмкін емес.

2. Экспроприация инвестицияларды қабылдаушы Ұағдаласуши Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылғанына көз жеткізу үшін инвестордың әкімшілік органдарға немесе сот органдарына жүгінуге құқығы бар.

3. Экспроприация нәтижесінде туындайтын өтемақы экспроприацияланған инвестициялар құнының сомасына тең болуға тиіс және экспроприациялаудың алдында немесе алда болатын экспроприация туралы көпшілікке белгілі болғанға дейінгі сэтте, олардың қайсысының бұрын болғанына қарай, экспроприацияланған инвестициялардың әділ нарықтық құны негізінде айқындалуға тиіс. Нарықтық құн инвестицияларды қабылдаушы Ұағдаласуши Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес айқындалуға тиіс.

4. Өтемақы еркін айырбасталатын валютамен және кез келген кідіріссіз төленуге, меншікті экспроприациялау күнінен бастап нақты төлем күніне дейін төлем валютасы үшін нарықтық негізде белгіленген коммерциялық мөлшерлеме бойынша пайызды қамтуға тиіс.

5. Осы баптың 1-тармағының ережелері инвестициялардан түсетін ағымдағы кірістерге және таратылған жағдайда, таратудан түсетін түсімге де қолданылады.

6. Ұағдаласуши Тараптардың екеуінің де өз аумақтарындағы Ұағдаласуши Тараптың инвестицияларын мемлекет меншігіне алу немесе экспроприациялау ниетінің жоқ екені түсініледі. Ұағдаласуши Тараптар арасында қол қойылатын жеке келісім шенберінде әрбір инвестициялық жоба үшін мемлекет меншігіне алудан немесе экспроприациялаудан қосымша кепілдік ұсынуды қарауға үағдаласты.

## 7-бап

### Капитал мен кірістерді аудару

1. Мемлекетінің аумағына басқа Ұағдаласуши Тарап мемлекеті инвесторларының инвестициялары салынған әрбір Ұағдаласуши Тарап 2008 жылғы 22 желтоқсанда қол қойылған, екі Ұағдаласуши Тараптың арасындағы табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық

салуды болдырмай және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға сәйкес барлық салықтық міндеттемелер орындалғаннан кейін Уағдаласушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес осы инвесторларға инвестицияларға жататын төлемдерді еркін аударуды үсінуға тиіс, ол:

- а) инвестицияларды қолдау, басқару немесе ұлғайту үшін бастапқы капиталды және кез келген қосымша соманы;
- б) кірістерді;
- в) қарыз туралы келісімге сәйкес жүзеге асырылатын келісімшарт бойынша төлемдерді;
- г) акцияларды қоса алғанда, инвестицияларды толық немесе ішінara жоюдан немесе сатудан алынған кірістерді;
- д) инвестицияларға байланысты шетелден жалданған персоналдың жалақысы мен басқа да сыйақыларын;
- е) осы Келісімнің 5 және 6-баптарына сәйкес төленетін өтемақы бойынша төлемдерді қамтиды.

2. Осы баптың 1-тармағында аталған төлемдерді аудару еркін айырбасталатын валютамен кідіріссіз және шектеусіз жүзеге асырылады. Талап етілетін аударымдар негізсіз кідіртілген жағдайда, зардап шеккен инвесторға осы валюта үшін нарықтық негізде белгіленген коммерциялық мөлшерлеме бойынша пайыз төленеді.

3. Аударымдар инвестицияларды қабылдаушы мемлекеттің аударым күні қолданылатын нарықтық валюта бағамына сәйкес жүзеге асырылады.

## 8-бап Аударымды шектеу

Уағдаласушы Тарап осы Келісімнің 7-бабының ережелеріне нұқсан келтірмей басқа Уағдаласушы Тарапқа алдын ала хабарлағаннан кейін:

- 1) кредиторлардың банкроттығына, төлем қабілетсіздігіне немесе құқықтарын қорғауға;
- 2) бағалы қағаздарды шығаруға, сатуға не олармен мәмілелер жасауға;
- 3) сот процестерінде немесе әкімшілік процестерде бүйрықтардың немесе сот шешімдерінің орындалуын қамтамасыз етуге;
- 4) 1944 жылғы 22 шілдеде Бреттон-Вудста қабылданған Халықаралық Валюта Қоры Келісімнің баптарын бұзбай, төлем теңгеріміне байланысты елеулі қыындықтар және сыртқы қаржылық қыындықтар сияқты айрықша мән-жайлар кезінде қабылдануы мүмкін,

қажетті уақыт кезеңіне арналған қорғау шараларын қабылдауға қатысты ұлттық заңнаманы әділ, кемсітушіліксіз және адаптацияның қолдану арқылы аударымды шектей алады.

### **9-бап Суброгация**

1. Егер Ұағдаласушы Тарап немесе оның уәкілетті органы басқа Ұағдаласушы Тараптың аумағындағы инвестордың инвестицияларына қатысты берілген кепілдікке (сақтандыру шартына) сәйкес төлемдерді жүзеге асыратын болса, басқа Ұағдаласушы Тарап:

а) ұлттық заңнамаға немесе сақтандыру шартына сәйкес осындай инвестордың кез келген құқықтарының немесе талаптарының бірінші Ұағдаласушы Тарапқа немесе оның уәкілетті органына көшуін;

б) бірінші Ұағдаласушы Тарап немесе оның уәкілетті органы өздерінен алдыңғылар сияқты шамада құқықтар мен талаптарды жүзеге асыруға уәкілетті болатынын мойындайды;

және суброгация негізінде инвестицияларға байланысты міндеттемелерді қабылдайды.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген құқықтар немесе талаптар инвестордың бастапқы құқықтарынан немесе талаптарынан аспауға тиіс.

3. Суброгация мемлекетінің аумағында инвестициялар жүзеге асырылатын Ұағдаласушы Тараптың алдын ала келісімінен кейін орын алуға тиіс.

### **10-бап Инвестор мен Ұағдаласушы Тарап арасындағы инвестициялық дауларды реттеу**

1. Бір Ұағдаласушы Тарап пен басқа Ұағдаласушы Тараптың инвесторы арасындағы инвестицияларға қатысты кез келген дау мүмкіндігінше келіссөздер, консультациялар, делдалдық немесе дауларды реттеудің кез келген басқа да тетігін қолдану жолымен достық пейілде реттелуге тиіс.

2. Келіссөздерді бастау үшін инвестор Ұағдаласушы Тарапқа жазбаша хабарлама жолдайды, онда:

- а) дауласатын инвестордың атауы мен мекенжайы;
- б) инвестордың пікірі бойынша осы Келісімнің бұзылған ережелері;
- в) талап қою үшін нақты және құқықтық негіздер;

г) сот қорғауы қуралдары мен мәлімделген залал сомасы көрсетілуге тиіс.

3. Егер дауды, ол жазбаша нысанда туындаған күнінен бастап алты (6) ай ішінде шешу мүмкін болмаса, ол дау тараптарының қалауы бойынша:

а) аумағында инвестициялар жүзеге асырылған Уағдаласушы Тарап мемлекетінің құзыретті соттарының, немесе

б) 1965 жылғы 18 наурызда Вашингтон қаласында қол қою үшін ашылған Мемлекеттер және басқа да мемлекеттердің азаматтары арасындағы инвестициялық дауларды реттеу туралы конвенцияға сәйкес құрылған Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық төрелігінің (бұдан әрі – төрелік) қарауына беріледі.

4. Осымен әрбір Уағдаласушы Тарап өзі және басқа Уағдаласушы Тарап мемлекетінің инвесторы арасындағы дауды осы бапқа сәйкес төрелікке ұсынуға келісімін береді.

5. Даудың қатысуышы бола отырып Уағдаласушы Тараптардың ешқайсысы төрелік рәсімдердің немесе төрелік шешімді орындаудың кез келген сатысында қарсылық білдіре алмайды немесе дауда Уағдаласушы Тарап болып табылатын инвестордың сақтандыруға орай шығындардың бір бөлігін немесе барлығын жабатын өтемді алғандығы фактісін көрсете алмайды.

6. Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық Конвенциясының 48-ден 53-ке дейінгі баптарының талаптары орындалған жағдайда, төрелік соттың шешімі түпкілікті және міндетті болып табылады. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз мемлекеттерінің заңдарына сәйкес төрелік шешімнің мойындалуын және орындалуын қамтамасыз етеді.

7. Шешім өз аумағында Уағдаласушы Тарап мемлекетінің құзыретті органы шешімді шығаратын Уағдаласушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес орындалады.

## 11-бап

### **Уағдаласушы Тараптар арасындағы дауларды шешу**

1. Осы Келісімді түсіндіру мен қолдануға қатысты Уағдаласушы Тараптар арасындағы даулар мүмкіндігінше дипломатиялық арналар арқылы келіссөздер және консультациялар жолымен шешіледі.

2. Егер Уағдаласушы Тараптар арасындағы даулар осы баптың 1-тармағына сәйкес келіссөздер және консультациялар туралы бірінші жазбаша сұрау салу алынғаннан кейін алты ай ішінде реттелмеген болса,

дау бір Уағдаласуши Тараптың өтініші бойынша үш мүшеден тұратын төрелік сottың қарауына ұсынылуға тиіс.

3. Төрелік сот әрбір іс үшін мынадай түрде құрылады: төрелік туралы ресми сұрау салу кезінен бастап екі (2) ай ішінде әрбір Уағдаласуши Тарап бір төрешіні тағайындаиды. Содан соң осы екі төреші қос Уағдаласуши Тараптың келісінен кейін үшінші Тараптың азаматын сот төрағасы ретінде таңдайды. Төраға басқа екі төреші тағайындалған күннен бастап екі (2) ай ішінде тағайындалады.

4. Егер осы балтың 3-тармағында көрсетілген кезең ішінде қажетті тағайындаулар жасалмаса, онда кез келген Уағдаласуши Тарап Халықаралық сот төрағасын, оның жеке өзін және жеке-дара сипатта қажетті тағайындауларды жасау үшін шақыра алады. Егер төраға дауға бейтарап және қатысты ретінде қарастырылмайтын мемлекеттің азаматы болып табылса немесе көрсетілген функцияны орындауға өзге де мән-жай кедергі келтірсе, онда мемлекеттің азаматы болып табылмайтын немесе өзге де мән-жай көрсетілген функцияны орындаудына кедергі келтірмейтін Халықаралық соттың вице-президенті немесе шені жөнінен үлкен келесі мүшесі қажетті тағайындаулар жасауға тиіс.

5. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен қабылдайды. Сот шешімі екі Уағдаласуши Тарап үшін түпкілікті және міндettі болып табылады. Әрбір Уағдаласуши Тарап өзі тағайындаған мүшениң және төрелік процесте өзінің атынан жасалған өкілдіктің шығыстарын көтереді. Уағдаласуши Тараптардың екеуі де төрағаның шығыстарын, сондай-ақ екі Уағдаласуши Тарапқа тең үлеспен бөлінуге тиіс басқа да шығыстарды өздері көтереді. Барлық қалған жағдайларда төрелік сот өзінің рәсімдер қағидаларын айқындаиды.

6. Шешім жазбаша нысанда қабылданады және ол қолдануға жарамды нақты және зандық қорытындыларды қамтуға және әрбір Уағдаласуши Тарапқа жеткізілуге тиіс.

## 12-бап

### Инвестицияларға қолданылуы

Осы Келісім кез келген Уағдаласуши Тарап инвесторлары басқа Уағдаласуши Тарап аумағында осы Келісім күшіне енгенге дейін және күшіне енгеннен кейін жүзеге асырған барлық инвестицияларға қолданылады, бірақ осы Келісім күшіне енгенге дейін туындаған және (немесе) реттелген инвестицияларға қатысты кез келген дауға немесе талапқа қолданылмайды.

**13-бап  
Консультация**

Уағдаласуши Тараптар осы Келісімді қолдануға қатысты, инвестициялық дауларды реттеуді қоса алғанда, кез келген мәселе бойынша консультациялар жүргізеді. Бұл консультациялар Уағдаласуши Тараптардың бірінің өтініші бойынша дипломатиялық арналар арқылы келісілген жерде және уақытта жүргізіледі.

**14-бап  
Өзгерістер**

1. Уағдаласуши Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Келісімнің ажырамас бөліктері болып табылатын осы Келісімге жеке хаттамалармен ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

2. Кез келген Уағдаласуши Тараптың осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстары дипломатиялық арналар арқылы жазбаша нысанда ұсынылады және олардың негізінде өзгерістер мен толықтырулар дайындалған негіздемелерді қамтиды.

**15-бап  
Қызметті жүзеге асыру үшін қойылатын талаптар**

Уағдаласуши Тараптардың ешқайсысы ДСҰ-дағы өз міндеттемелеріне және оған мүшелігі шарттарына нұқсан келтірмей, өз аумағында басқа Уағдаласуши Тарап инвесторларының инвестицияларына өз өнімінің материалдарын, оны өндіру, пайдалану, тасымалдау, өткізу құралдарын немесе оған ұқсас сатып алу құралдарын сатып алуға қатысты кемсітушілік салдары болатын міндетті шараларды қолданбауға тиіс.

**16-бап  
Басымдықтар беруден бас тарту**

1. Егер инвестор осы Келісімнен пайда алу мақсатында занды тұлғаны өзгеше жолмен құру арқылы қолжетімді болмайтын пайда алу үшін үшінші Тараптың азаматтығын алатын болса, Уағдаласуши Тарап оған осы Келісімнің басымдықтарын беруден бас тартуы мүмкін.

2. Өз инвестицияларын делдалдық жолмен салған инвесторға да осы Келісімнің басымдықтарын беруден бас тартылуы мүмкін.

**17-бап  
Күшіне енүі**

Осы Келісім оның күшіне енүі үшін қажетті мемлекетішлік рәсімдердің орындалғаны туралы жазбаша хабарламалардың соңғысы дипломатиялық арналар арқылы алынғаннан кейін он бесінші (15) күні күшіне енеді.

**18-бап  
Қолданылу мерзімі және қолданылуын тоқтату**

1. Осы Келісім он (10) жыл кезеңге жасалды және Уағдаласушы Тараптың кез келгені басқа Уағдаласушы Тарапқа бастапқы немесе кез келген келесі он (10) жылдық кезең өткенге дейін бір (1) жыл бұрын өзінің осы Келісімнің қолданылуын тоқтату ниеті туралы дипломатиялық арналар арқылы жазбаша хабарлағанша автоматты түрде басқа он (10) жылдық кезеңдерге ұзартылады.

2. Осы Келісімнің қолданылуы тоқтатылған күнге дейін жүзеге асырылған инвестицияларға қатысты осы Келісімнің 1-18-баптарының ережелері осы Келісімнің қолданылуы тоқтатылған күннен бастап кейінгі он (10) жылдық кезеңде күшінде қалады.

2018 жылғы «24 » наурызда Абы-Даби қаласында әрқайсысы қазақ, араб, ағылшын және орыс тілдерінде екі данада жасалды әрі барлық мәтіндер бірдей тең түпнұсқалы болып табылады. Осы Келісімнің ережелері әртүрлі түсіндірілген жағдайда, Уағдаласушы Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

**Қазақстан Республикасының  
Үкіметі үшін**



**Біріккен Араб Әмірліктерінің  
Үкіметі үшін**

